

თახვების შეჯვარების გენეტიკური მახასიათებლები (*Castor fiber*)

ინგა შავაძე

ელ-ფოსტა: shavadzeinga@yahoo.com

ბიოლოგიის დეპარტამენტი, ზუსტ და

საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა

ფაკულტეტი, ივ. ჯავახიშვილის სახელობის

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი,

უნივერსიტეტის ქ. 13

ძუძუმწოვრებში, განსაკუთრებით მღრღნელებში, პრიმატებსა და ძაღლისებრთა ოჯახის წარმომადგენლებში სოციალური მონოგამი ნაპოვნია მხოლოდ 3-5% სახეობაში, ხოლო გენეტიკური მონოგამი არის შედარებით იშვიათი. ცნობილია, რომ თახვები (გვარი *Castor*) მიეკუთვნებიან მონოგამურ სახეობებს.

წარმოდგენილ ნაშრომში ჩვენ გამოვიკვლიეთ თახვების გენეტიკური შეჯვარების სისტემა, სოციალური მონოგამი ევროპული თახვების დაკვირვებით და კვლევით. შესწავლილ იქნა დამატებით წყვილთა შეჯვარება ევროპულ თახვებში (Extra pair copulation in Eurasian beaver EPC).

თახვების კვლევა, მონიტორინგი და სინჯების აღება ხდებოდა 1998 წლიდან დღემდე ნორვეგიის ერთერთ რეგიონში, სამხრეთ დასავლეთ ნორვეგიის უნივერსიტეტის მეცნიერების მიერ. ჩვენ გამოვიყენეთ 30 ერთი ნუკლეოტიდის პოლიმორფიზმი (Single Nucleotide Polymorphism SNP), რათა გამოგვეკვლია დამატებით წყვილთა შეჯვარება ევროპულ თახვებში. კვლევა ჩატარდა 100 თახვზე (44 შთამომავალი და 55 დომინანტი ინდივიდი, რომლებიც ცხოვრობდნენ 10 ოჯახის ჯგუფში).

30 SNP-დან გამოვიყენეთ მხოლოდ ის 27 SNP რომლებზეც მივიღეთ უტყუარი შედეგი. ჩვენ ვერ ვიპოვეთ ვერცერთი შემთხვევა დამატებითი წყვილის შეჯვარებისა ევროპულ თახვებში. ამ კვლევაზე დაყრდნობით ჩვენ შეგვიძლია ვთქვათ რომ ევროპული თახვები არიან მკაცრი მონოგამი სახეობები. გენეტიკური კვლევის შედეგი და დაკვირვების შედეგი არის თანხვედრაში.